

Energien stråler

Flertallet af danskerne er imod atomkraft. Alligevel bruger vi det hver dag

» - Hva' skal væk? Barsebäck! Hva' skal ind? Sol og vind!

Sådan lød det ved de mange demonstrationer for 30 år siden.

Dengang var det også meget populært at markere sin utilfredshed med atomkraft ved at sætte store klistermærker op i vinduerne eller på bilen med teksten: 'Atomkraft - Nej tak'.

Det var i modstand mod, at der i Barsebäck i Sverige, lige ovre på den modsatte side af Øresund fra København, blev bygget et kernekraftværk.

Et udslip derfra ville få enorme konsekvenser for befolkning og natur også i Danmark.

Frygten var baseret på de katastrofale følger, det fik med mere end en halv million døde i alt, da amerikanerne smed en atombombe under 2. verdenskrig.

Værket er nu lukket - blandt andet efter stor dansk modstand - men svenskerne har en række andre værker, der i dag står for halvdelen af broderfolkets samlede elforsyning.

Resten kommer fra vandkraft.

Stråleglade naboer

Atomkraft fra svenske og tyske atomkraftværker strømmer også ud af stikkontakterne i de danske hjem.

Det fremgår af de afregninger, som elseskaberne sender ud til deres kunder.

I Østdanmark kom tre procent af den leverede el i 2007 fra atomkraftværker, mens 11 procent kom fra affald, biomasse og biogas.

Olie og kul tegnede sig for 53 procent, mens resten kom fra grønne energikilder som vind, vand, sol og naturgas.

- Tallene varierer meget fra år til år, det afhænger populært sagt af vind og vejr, siger energi-ekspert på Risø DTU, Hans Larsen.

Det handler om penge

Når vinden blæser, og vindmøllerne producerer mere strøm, end vi kan bruge i Danmark, eksporterer vi strøm til andre lande.

På samme måde køber vi strøm, når vores produktion er lav.

En del af den strøm, vi køber, stammer fra vores nabolandes atomkraftværker.

- Så længe vi ikke er i stand til at lagre den energi, vi overproducerer, så er vi nødt til at købe strøm, når vi mangler.

- Her bestemmer prisen mere, end hvor strømmen kommer fra, siger Hans Larsen.

Ingen kernekraft i Danmark

Fordelen ved atomkraft er blandt andet, at man selv kan styre, hvor meget strøm der produceres.

Her er man altså ikke afhængig af vindforhold som ved vindmølleproduktion. Alligevel anser Hans Larsen det for utænkeligt, at vi på dansk jord i de nærmeste årtier kaster os ud i at bygge atomkraftværker, men vi kommer ikke uden om atomkraft.

- Vi får svært ved helt at undgå energiformen. Indtil vi lærer at lagre vindmøllernes energi, er vi nødt til at købe strøm fra udlandet, og det inkluderer atomkraft, siger han.

Hvor vi i Danmark generelt er imod atomkraft, både i befolkning og Folketing, så er vores nærmeste naboer på en helt anden bølgelængde. Her siger de ja tak til atomkraft.

Den voksende bekymring for katastrofale menneskeskabte klimaforandringer og stigende oliepriser har fået flere lande til at sætte deres lid til den CO2-neutrale kernekraft.

33 atomreaktorer er under opførelse verden over, og yderligere 94 er planlagt.

De britiske myndigheder har godkendt tre energiselskabers milliardopkøb af tre enorme landområder, hvorpå der skal bygges nye atomkraftværker.

Samtidig er yderligere otte atomkraftværker på vej.

Udviklingen er et led i forsøget på at nedbringe CO2-udledningen.

De tre nye kernekraftværker vil medvirke til, at mere end en femtedel af den britiske elforsyning i fremtiden vil komme fra a-kraft.

SVENSK A-KRAFT

■ 1975 Barsebäck åbner reaktor 1.

■ Frem til 1985 åbner 11 nye reaktorer.

■ 1980 Folkeafstemning om atomkraften. Linie 2, alternativet, der står for en afvikling af atomkraft år 2010, vinder afstemningen. Senere vælger man at fjerne årstallet 2010 fra beslutningen.

■ 2004 Riksdagen beslutter at lukke Barsebäck.

■ 2005 Barsebäck lukker.

■ 2009 Regeringen beslutter, at de nuværende ti reaktorer må udskiftes med nye. Dog kun, hvor der i dag findes fungerende atomkraftværker, og der må kun eksistere ti reaktorer ad gangen.

GRAFIK: ATOMKRAFTJATAK.DK

15

procent af verdens elforbrug kommer fra a-kraft. I EU er tallet 30 procent

■ Verdens værste katastrofe - Tjernobyl 1986

Atomulykken i Tjernobyl i det tidligere Sovjetunionen (nu i Ukraine) regnes som den værste i atomkraftens historie. Den ene reaktor, der ikke var kapslet ordentligt ind, eksploderede og sendte en sky af radioaktivt materiale ud i atmosfæren. Dette

materiale drev med vind og nedbør ud over dele af det vestlige Sovjetunionen, Europa, Skandinavien og helt til det østlige USA. Store dele af Hviderusland, Rusland og Ukraine blev slemt forurenet, og 336.000 mennesker måtte evakueres og

genhuses andre steder. Mange tusinde mennesker døde og dyr - og plantelivet blev slemt medtaget. Tjernobyl-ulykken udløste mere end fire hundrede gange den radioaktive forurening, der kom af atombomben over Hiroshima i

Japan under 2. verdenskrig. Kilde: Wikipedia

Andre store ulykker

- Kyshtym, Sovjetunionen (nu i Rusland), 1957
- Windscale, Storbritannien, 1957
- Three Mile Island, USA, 1979

- Windscale, Storbritannien, 1973
- Saint-Laurent, Frankrig, 1980
- Buenos Aires, Argentina, 1983
- Vandellos, Spanien, 1989

ISBN 87-91314-18-6

9 788791 314186